

KOMPENDIUM GRAMATYKI FRANCUSKIEJ

RODZAJNIKI

	OKREŚLONY		NIEOKREŚLONY		CZĄSTKOWY	
	l.p.	l.mn.	l.p.	l.mn.	l.p.	l.mn.
R. MĘSKI	le, l'	les	un	des	du, de l'	des
	le jour	les jours	un jour	des jours	du pain	des fruits
	l'ami	les amis	un ami	des amis	de l'alcool	
R. ŻEŃSKI	la, l'	les	une	des	de la, de l'	des
	la femme	les femmes	une femme	des femmes	de la bière	des pommes
	l'amie	les amies	une amie	des amies	de l'huile	

Przed samogł. oraz **h** nie wymawianym skracają się **le, la** na l': l'eau, l'hôtel. Przyimki **de, à** ściągają się z rodz. określ.: **de+le → du, à+le → au, de+les → des, à+les → aux**. Funkcje rodzajników: **Określony** - osoby i rzeczy znane, już wymienione, określ. przez kontekst, sytuację. **Nieokreślony** - osoby i rzeczy nieznanne, bliżej nieokreśl. **Cząstkowy** - oznaczać nieokreśl. ilość lub część podzielnej całości, zwłaszcza przy rzeczownikach materialnych (**du sucre**), abstrakcyjnych (**de la chance**); l.mn. przyjmuje formę rodz. nieokreśl. (**des pommes**). **Passe-moi le sel**. Podaj mi (te) sól. Je prends du sel. Wezmę sól (trochę soli). **Levez le nez** weźmij nos. **Un kilo de sel**. Zastosowanie/niezasotowanie. **rodzajników**: Nazwy osobowe oraz miejscowe: Camus, un livre de Camus, **lecz!** le célèbre Camus; Paris, **lecz!** le beau Paris. Państwa, większe wyspy: la France, le Japon, la Corse. Góry, rzeki: les Alpes, la Seine. Dni: lundi, **lecz!** le lundi **każdy** poniedziałek, z datą: le lundi 3 mai. Miesiące: janvier **styczeń**, **lecz!** un beau mai **ładny** maj; z datą: le 8 mai. Pory roku: le printemps **wiosna**, l'été **lato**, l'automne **jesień**, l'hiver **zima**. Kierunki geograficzne: le nord, le sud, l'est, l'ouest. Rzecz. abstrakcyjne: la foi **wiara**. Święta: la Toussaint **Wszystkich Świętych**, la Pentecôte **Zielone Świątki**, lecz! Noël **Boże Narodz.**, Pâques **Wielkanoc**. Tytuły, nagłówki: Histoire de France **Historia Francji**. Dopełniacz przydawkowy: le titre de roi **tytuł królewski**; lecz! dzierżawczy: les lois de la nature **prawa przyrody**. Nazwy ulic, placów itd.: place de la Paix **Plac pokoju**, pont du Rhin **Most Reński**, rue de Lyon ul. **Lyonńska**, quai Balzac **Wybrzeże Balzaca**, boulevard Napoléon **Aleja Napoleona**.

RZECZOWNIKI

Dwa **rodzaje**: męski oraz żeński. Nie ma deklinacji, stosunki między składnikami zdania (pols. przypadki) za pomocą przyimków, układu wyrazów. Pols. przypadkom odpowiada zwykle: le chef arrive (M) **sześć**, le bureau du chef (D) **sześć**, il écrit au chef (C) **sześć**, je cherche le chef (B) **sześć**, elle parle avec le chef (N) **sześć**, tu parles du chef (Ms) **o sześć**, bonjour, chef! (W) **sześć**! **Rodz.m.** są: osoby płci męsk. (le garçon **chłopak**) oraz samcy zwierząt (le lièvre **zając**); kierunki geograficzne (le sud **południe**); pory roku (l'hiver **zima**); miesiące, dni (le juin **czerwiec**, le mardi **wtorek**); drzewa (le chêne **dąb**); metale (le fer **żelazo**); niekt. państwa, rzeki (le Danemark **Dania**, le Rhin **ren**, le Danube **Dunaj**); języki (le polonais **j. polski**); rzecz. zakońc. na **-age** (le courage **odwaga**, **lecz!** la plage **plaża** oraz inne). **-ège** (le privilège **przywilej**), **-eau** (le château **zamek**; **lecz!** l'eau **woda**, le peau **skóra**, **-eur** (le danseur **tancerz**; **lecz!** la chaleur **ciepło**), **-ment** (le mouvement **ruch**), **-er** (le boulanger **piekarz**), **-ier** (le papier **papier**), **-oir** (le miroir **lustro**), **-on** (le crayon **ołówek**), **-isme** (le réalisme **realizm**), **-ail** (le travail **praca**), **-et** (le carnet **diariusz**), **-ème** (le problème **problem**). **Rodz.ż.**: osoby płci żeńsk. oraz samice zwierząt; części świata, większość państw, rzek (l'Europe **Europa**, la Pologne **Polska**, la Vistule **Wisła**); większ. owoców (la cerise **czeresnia**); rzecz. zakończ. na **-eur** (la chaleur **ciepło**, **lecz!** le malheur **nieszczęście**), **-ie** (la maladie **choroba**), **-aille** (la bataille **walka**), **-aine** (une semaine **tydzień**), **-aison** (la livraison **dostawa**), **-ance** (la distance **odległość**), **-ence** (la différence **różnica**, **lecz!** le silence **cisza**), **-(a)tion** (l'action **akcja**, la formation **tworzenie**), **-ée** (la dictée **dyktando**, **lecz!** le musée **muzeum**), **-esse** (la jeunesse **młodość**), **-euse** (la danseuse **tancerka**), **-ise** (la valise **bagaż**), **-itude** (la solitude **samotność**), **-son** (la raison **powód**, **rozum**), **-té** (la beauté **piękność**, **lecz!** le comité **komitet**), **-trice** (l'actrice **aktorka**), **-tie** (la démocratie **demokracja**), **-tié** (la moitié **połowa**), **-ure** (la voiture **wóz**, **samochód**), **-ière** (une ouvrière **robotnica**). Ta sama forma dla obu rodz.: l'ami **patriota**, la patriote **patriotka**, patriotka. Rod. ż. za pom. przyrostka **-e**: un ami **przyjaciel**, une amie **przyjaciółka**; niekt. zawody: un écrivain **pisarz** → une femme écrivain **pisarka**. Czasami rodz. jest związany ze znaczeniem: le critique **krytyk**, la critique **krytyka**, le livre **książka**, la livre **libra**. **Tworzenie l.mn.** najczęściej **-s**: le jour **dzień** → les jours **dni**, l'école **szkoła** → les écoles **szkoły**. Rzecz. na **-s, -x, -z** **bez zmiany**: le pays **państwo** → les pays, le gaz **gaz** → les gaz, la voix **głos** → les voix. Na **-au, -eau, -eu** mają **-x**: le cadeau **prezent** → les cadeaux, le feu **ogień** → les feux (**lecz!** le pneu **opona** → les pneus). Na **-al** (czasami **-ail**) mają **-aux**: le journal **dziennik**, gazeta → les journaux, le travail **praca** → les travaux, (**lecz!** le bal **bal** → les bals oraz inne). 7 rzecz. na **-ou** ma **-x** (le bijou **biżuteria** → les bijoux; le genou, le chou, le hibou, le caillou, le pou, le joujou), inne regularnie **-s** (le fou **wariat** → les fous). **Nieregularne**: np. l'oeil **oko** → les yeux, le ciel **niebo** → les cieux. **Plurale tantum**: les lunettes **z. okulary**, les environs **m. okolice** oraz inne. **Wyrazy złożone**: różne tworzenie l.mn.: le grand-père **dziadek** → les grands-pères; le haut-parleur **głośnik** → les haut-parleurs; l'après-midi **popołudnie** → les après-midi itd.

PRZYMIOTNIKI

Zgoda z rzecz. w rodz. oraz liczbie. W funkcji przydawki najczęściej. występują za rzecz. (un homme sympathique **sympatyczny mężczyzna**, une famille contente **szczęśliwa rodzina**, les yeux bleus **niebieskie oczy**) mimo: beau **piękny**, bon **dobry**, mauvais **zły**, grand **wielki**, petit **mały**, joli **ładny**, jeune **młody**, vieux **stary**, gros **gruby**, haut **wysoki**, bas **niski**, nouveau **nowy** → poprzedzają rzecz.: une jolie fille **ładna dziewczynka**, des grandes personnes **dorosłe (wielkie) osoby**. **Rodz.ż. - formy**: te same jak r.m. (tchèque **czeski, czeska**); za pomocą **-e** (bez zmian w wymowie: joli-jolie **ładna**, ze zmianą: fort-forte **silna**); oraz według typów **f** → **ve** (neuf-neuve **nowa**), **l** → **lle** (tel-telle **taka**), **t** → **tte** (muet-muette **niema**), **or** → **ôte** (discret-discrète **dykretna**), **s** → **sse** (bas-basse **niska**), **er** → **ère** (premier-première **wiersza**), **eux** → **euse** (heureux-heureuse **szczęśliwa**), **on** → **onne** (bon-bonne **dobra**), **en** → **enne** (moyen-moyenne **średnia**). **Specjalne formy r.ż.**: cher/chère **droga**, long/longue **długa**, public/publicque **publiczna**, grec/grecque **grecka**, sec/sèche **sucha**, blanc/blanche **biała**, fraiche/fraîche **świeża**, fou/folle **szalona**, mou/molle **mięka**, favori/favorite **ulubiona**, amer/amère **gorzka**, doux/douce **śodka** oraz inne. **Podwójne formy rodz.m.**: (przyimiot. na **-l** przed samogł. oraz przed **h** nie wymaw.) beau/**bel** **ładny**, piéqny, (un beau jour, **bel** ami, **bel** homme), **z**, belle (belle époque); vieux/**vieil** **stary** (vieux garçon, **vieil** homme), **z**, vieille (vieille femme); nouveau/**nouvel** **nowy** (nouveau temps, **nouvel** hôtel), **z**, nouvelle (nouvelle robe). **Tworzenie l.mn.**: **Rodz.ż.** = l.p. + **s**: belle → belles **ładne**. **Rodz.m.** = l.p. + **s**; przym. na **-s, -x** bez zmian: bas-bas **niscy**, doli, doud **ciudny**; na **-eau + x**: beau-beaux **ładni**, piéqni; na **-al/-ial** → **aux/iaux**: **NATIONAL**-nationaux **narodowi**, initial-initials **początkowi** (**lecz!** final-final **końcowi**).

STOPNIOWANIE: 1. grand/grande (grands/grandes) **wielki, a, cy, kie**
Regularne: 2. plus grand/grande **większy, (moins grand/grande) **mniej wielki, mniejszy****,
 3. le plus grand/la plus grande/les plus grands/grandes **największy (le moins grand/la moins grande) **najmniej wielki, najmniejszy****)

Nieregularne:
 1. bon/bonne **dobry, a** 1. mauvais, e **zły, a** 1. petit, e **mały, a**
 2. meilleur/meilleure **lepszy, a** 2. pire **gorszy, a** 2. moindre **mniejszy, a**
 3. le meilleur/la...e/les meilleurs, es **najlepszy, a** 3. le/la pire **najgorszy, a** 3. le/la moindre **najmniejszy, a**
 Pomimo meilleur (mon meilleur ami **mój najlepszy przyjaciel**) nieregul. formy rzadko: la moindre chose **drobniostka**, la situation est encore pire **jeszcze gorzej**; w innych sytuacjach regul.: plus mauvais **gorszy**, plus petit **mniejszy**.
PORÓWNIANIE: 1. st. **aussi...que** **tak...jak** Il est aussi grand que son frère. **Jest tak wysoki jak jego brat.**
 2. st. **que** **niż** Tu es plus petit que Pierre. **Jesteś mniejszy od Piotra/niż Piotr.**
 3. st. **de** **niż** Il est le moins joli de tous. **Jest najmniej ładny ze wszystkich.**

PRZYŁOŻENIA

Przysł. właściwe: aussi **także**, si **tak**, ici **tutaj**, là **tam**, bien **dobrze**, **bardzo**, mal **źle**, souvent **często**, encore **jeszcze**, peu **mało**, beaucoup **dużo**, **bardzo**, **wiele**, **znacznie**, jamais **nigdy**, loin **daleko**, dehors **zewnątrz**, très **bardzo**, vite **szybko**, déjà **już**, partout **wszędzie**, assez **dosyć**, trop **dużo**, **dość**, puis **potem**, toujours **zawsze**, bientôt **niedługo**, parfois **czasami**, autrefois **kiedyś** oraz inne;
peryfrastyczne: quelque part **gdzieś**, tout à coup **nagle**, tout de suite **natomiast**, à pied **piechotą**, peut-être **może**, **chyba**, ne-que **tylko**, dopiero (ils n'ont qu'un enfant **mają tylko jedno dziecko**, il ne rentrera que jeudi **wróci dopiero w czwartek**) oraz inne;
pytające: où **gdzie**, **dokąd**, quand **kiedy**, comment **jak**, pourquoi **dlaczego**, combien **ile** oraz inne.

Pochodne: Od przymiot. zakończ. na samogł. od formy r.m. + **ment**: vrai → vraiment **naprawdę**; inne od r.ż.: seul, seule → seulement **tylko**, heureux, heureuse → heureusement **na szczęście**. Czasami w pisowni akcent précis/précise → précisément **dokładnie**. Od przymiot. na -ent/ant **-ement/-amment**: récent → récemment **niedawno**, élégant → élégamment **elegancko**. Za pom. konstrukcji **d'une manière/à la manière** + przymiot.: d'une manière **generalnie**. W niakt. utrwalonych połączeniach wyrazowych jest zamiast przysł. przymiot. w r.m.: parler haut **ma mówi głośno/cicho**, sentir bon/mauvais **pachnąć/śmierdzić**, faire exprès **próbować**, **przymiotnie**, chanter/calculer **juste/taux śpiewać/liczyć poprawnie/niepopr.**, vendre/acheter **chro sprzedać/kupić**, **coiter** **chro**, **być drogi**, **kosztować** **dużo**, voir clair **widzieć wyraźnie**. - Parlez plus fort. **Mówcie głośniej**. Ces fleurs sentent bon. **Te kwiaty (ładnie) pachną**. **Levez!** Je me sens bien/ma. **Czuję się dobrze/źle**. **Pols. przysł.** we franc. często za pom. konstr. z czasownikami: J'aime voyager. **Podróżuję z przyjemnością** (=Lubię podróżować). Il vient d'arriver. **Właśnie przyjechał**. J'ai failli tomber. **O mało co, nie upadłem**. **Przysł. zgody**: oui **tak**, bien **sûr** **oczywiście**, **zapewne**, naturellement **oczywiście**, **naturalnie**, **negacji**: non **nie**, jamais **nigdy**, nulle part **nigdzie**, pas **nie**, pas encore **jeszcze nie**, pas du tout **w ogóle nie**, - patrz SKŁADNIA, Negacja. **Pozycja przysł. w zdaniu**: zwykle po formie określ. czas. Il dort profondément. **Śpi głęboko**. Il a beaucoup travaillé. **Dużo pracował**. **Przysł. czasu/miejsca** na pocz. lub na końcu zdania, zależnie od swojej ważności: Demain je partirai. **Jutro wyjadę**. Je partirai demain. **Wyjadę jutro** (=nie dziś). **Przysł. sposobu, miary** zwykle poprzedza przysł. miejsca, czasu: Je me sens bien ici. **Czuję się tu dobrze**.

STOPNIOWANIE: 1. vite **szybko**
Regularne: 2. plus vite/moins vite **szybciej/mniej szybko**
 3. le plus vite/le moins vite **najszybciej/najmniej szybko**
PORÓWNIANIE = RODZAJNIKI

Nieregularne:
 1. beaucoup **dużo** peu **mało** bien **dobrze** mal **źle**
 2. plus **więcej** moins **mniej** mieux **lepiej** pis, pire **gorzej**
 3. le plus **najwięcej** le moins **najmniej** le mieux **najlepiej** le pis, le pire **najgorzej**
 Niż = que (plus vite **co** **mój** **szybciej** **niż** **ja**, **de** (przed liczebnikiem: plus de 5 **więcej** **miej** **1** **miesiący**)).
Przysłówki zaimkowe: **en** = 1. stąd: Il est à Paris, mais il en reviendra bientôt. **Jest w Paryżu, ale niedługo stamtąd wróci**. 2. zamiast **de** (dla rzeczy): Tout le monde se souvient de la fête, je m'en souviens aussi. **Wszyscy wspomnieli tę imprezę, ja też ją wspominał**. 3. zamiast **son, sa, ses**: Cette ville me plaît, j'en admire le site (= **son** site). **To miasto mi się podoba, podziwiam jego położenie**. 4. zamiast rodzajnika cząstkowego: Il a du bon vin, j'en prends encore. **Ma dobre wino, wezmę go jeszcze**.
y = 1. tam: Il est en Suisse? J'y étais aussi. **Jest w Szwajcarii? Ja też tam byłem**. 2. zamiast **à** (dla rzeczy): Paul ne croit pas à la justice, mais j'y crois. **Paweł nie wierzy w sprawiedliwość, a ja w nią wierzę**.
 3. konstrukcja **il y a**: il y a deux ans **dwa lata temu**; il y a deux lycées ici **są tutaj dwa licea**.

ZAIMKI

OSOBY Akcentowane (samodzielne) - stosowane zwł. po przym., dla podkreśl.: **moi** **ja** **ty** **on** **elle** **ona** **nous** **my** **vous** **wy** **eux** **oni** **elles** **one**
 C'est pour toi. **To jest dla ciebie**. Lui, il arrive le dernier. **On przyjeżdża ostatni**.

Nieakcentowane (niesam.) - tylko w połączeniu z czasownikiem
je **ja** **tu** **ty** **il** **on** **elle** **ona** **nous** **my** **vous** **wy** **ils** **oni** **elles** **one**
me **mi** **te** **ci** **lui** **mu** **lui** **je** **nous** **nam** **vous** **wam** **leur** **im** **leur** **im**
me **mnie** **te** **cię** **le** **go** **la** **ją** **nous** **nas** **vous** **was** **les** **ich** **les** **je**

Przed następującą samogłoską wypuści się końcówka samogł. zaimków **je, me, te, le, la**, pisze się apostrof: J'entends. **Słyszysz**. Tu m'entends? **Słyszysz mnie?** Nous l'écoutons. **Słuchamy go**.

DZIERŻAWCZE Niesamodzielne (związane z rzecz.):
mon **mój** **ton** **twój** **son** **jego/jej** **ami** **przyjaciel**
ma **moja** **ta** **twoja** **sa** **jego/jej** **soeur** **siostra**
mes **moj/moje** **tes** **twoi/twoje** **ses** **jego/jej** **amis, soeurs** **przyjaciele, siostry**
notre **nasz/nasza** **votre** **wasz/wasza** **leur** **ich** **ami, soeur**
nos **nasi/nasze** **vos** **wasi/wasze** **leurs** **ich** **amis, soeurs**

Przed samogł. lub **h** nie wymawianym stosuje się w r.ż. zawsze mon/ton/son zamiast ma/ta/sa: mon école **moja szkoła** (**lecz!** ma nouvelle école **moja nowa szkoła**), son habitude **jego zwyczaj** (**lecz!** sa mauvaise habitude **jego zły zwyczaj**). Zamiast **pols. swój** stosuje się zaimek danej osoby: Je vois mon ami. **Widzę swojego przyjaciela**. Elle écrit à son fils. **Pisze swojemu (także jego/jej) synowi**.

Samodzielne:
le mien **mój** **le tien** **twój** **le sien** **jego/jej**
la mienne **moja** **la tienne** **twoja** **la sienne** **jego/jej**
les miens **moji** **les tiens** **twoi** **les siens** **jego/jej**
les miennes **moje** **les tiennes** **twoje** **les siennes** **jej**
le, la nôtre **nasz/nasza** **le, la vôtre** **wasz/wasza** **le, la leur** **ich**
les nôtres **nasi/nasze** **les vôtres** **wasi/wasze** **les leurs** **ich**

WSKAZUJĄCE Niesamodzielne (związane z rzecz.):
 r.m. **ce** poète, **cet** arbre/hôtel (cet hôtel, **lecz!** ce vieil hôtel) **ten** **ces** poètes/arbres/hôtels **ci, te**
 r.ż. **cette** classe/école **ta** **ces** classes/écoles **te**

Samodzielne: ce, ceci, to, cela, ça tamto
 r.m. **celui, celui-ci** ten **ceux, ceux-ci** ci, te **celui-là** tamten, ów **ceux-là** tamci
 r.ż. **celle, celle-ci** ta **celles, celles-ci** te **celle-là** tamta, owa **celles-là** tamte
 Celui qui le dit, ten **co** **mówi**; ce livre-ci **ta** **książka**; ces livres-là **tamte** **książki**.

PYTAJĄCE Niesamodzielne: m. **quel** **który, jaki**; **quels** **którzy, jacy**; **z. quelle** **która, jaka**; **quelles** **które, jakie** **Quel** **już** **vous** **konwient?** **Który** **dzień** **jest** **la** **Pana** **korzystny?** **Quelle** **est** **vo** **tre** **adresse?** **Jaki** **je** **Pana** **adres?** Wykorzystanie: **Quel** **dome** **quel** **comment?** **Różnica** **między** **quel** **oraz** **comment?** **Jaka** **je** **st** **la** **książka?** (rodzaj) **Quel** **est** **ce** **livre?** **C'est** **un** **roman.** **Jest** **to** **powieść** - **Jaka** **je** **st** **la** **książka?** (cecha) **Comment** **est** **ce** **livre?** **Il** **est** **intéressant.** **Jest** **ciekawa**.

Samodzielne:
 osoby kto? **qui?** **formy peryfrastyczne** **rzeczy** **formy peryfrastyczne**
 kogo? **de qui?** **qui est-ce qui** **co?** **-** **qu'est-ce qui**
 komu? **à qui?** **de qui est-ce que** **czego?** **de quoi** **de quoi est-ce que**
 kogo? **qui?** **à qui est-ce que** **czemu?** **à quoi** **à quoi est-ce que**
 kogo? **qui?** **qui est-ce que** **co?** **que, quoi** **qu'est-ce que**

W bierniku **co?** z czasownikiem = **que**: **Que** **cherches-tu?** **Czego** **szukasz?**; bez czasownika lub po nim = **quoi**: **Quoi?** **Co?** **Tu** **cherches** **quoi?** **Ty** **szukasz** **co?** - **Qui/Qui** **est-ce** **qui** **est** **venu?** **Co** **przyszedł?** **De** **qui/De** **qui** **parlez-vous?** **O** **kim/** **O** **czym** **mówicie?** **Qui** **cherches-tu?** **Qui** **est-ce** **que** **tu** **cherches?** **Kogo** **szukasz?** **Que** **veux-tu?** **Qu'est-ce** **que** **tu** **veux?** **Czego** **chcesz?**
 Zaimki **który, jaki** **dla** **wyboru** (formy: zaimki względne) **m. lequel, lesquels**; **z. laquelle, lesquelles**. **J'ai** **un** **problème.** **Lequel?** **Mam** **problem.** **Jaki?** **Laquelle** **des** **filles** **viendra?** **Która** **z** **dziewczyń** **przyjdzie?** Układ wyrazów w pytaniu patrz SKŁADNIA, Zdanie pojedyncze, Pytające.

WZGLĘDNE (w pytaniu zależnym):
qui **który, a, którzy, które** **qui** **któ** **ce qui** **co**
dont **którego, ej, ych** **de qui** **kogo** **de quoi, ce dont** **czego**
à qui **któremu, ej, -ym** **à qui** **komu** **à quoi** **czemu**
de **którego, której, a, e** **qui** **kogo** **ce que** **co**
Savez-vous **ce** **qui** **s'est** **passé?** **Czy** **wiecie**, **co** **si** **stało?**
Je **ne** **sais** **pas** **ce** **qu'il** **veut.**
Nie **wiem**, **czego** **chce.**

Podkreślenie składników zdania peryfrazą **c'est/ce sont...qui/que**: **C'est** **lui** **qui** **est** **chef.** **(To)** **on** **jest** **szelem.** **C'est** **ce** **que** **j'ai** **pensé.** **To** **właśnie** **m'ya** **ta** **le**. **Ce** **sont** **les** **livres** **que** **j'ai** **achetés.** **Te** **książki** **kupi** **le**.
Złożone: r.m. l.p. **r.ż. l.p.** **r.m. l.mn.** **r.ż. l.mn.**
lequel **który** **laquelle** **która** **lesquels** **którzy** **lesquelles** **które**
duquel **de** **laquelle** **desquels** **desquelles**
auquel **à** **laquelle** **auxquels** **auxquelles**
lequel **laquelle** **lesquels** **lesquelles**

Formy złoż. stosuje się zwł. dla rzeczy po przym.: **Voilà** **la** **maison** **dans** **laquelle** **nous** **demeurons.** **To** **je** **st** **le** **dom**, **w** **którym** **mieszkamy.** **Po** **przym.** **entre**, **parmi** **dla** <